Ч. 169 (14.066). Львів, субота 29. червня 1935. Opłata pocztowa opłacono ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504.060, 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло" Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. — Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

НЕВЖЕ ЦЕ ПРАВДА?

Частина площі „Сокола-Батька" переходить у посідання львівського магістрату?

З достовірного джерела довідуємося, що Т-ву „Сокіл-Батько", у Львові може не вдатися викупити своєї площі у повнім обсягу 11 і пів моргів набутих від попередніх власників. Як відомо з дотеперішніх комунікатів, площу „Сокола"-Батька" набула в 1911 р. спілка заможніших львівських громадян, яка розділила поміж себе цілий закуплений обект на 20 рівних частин-паїв. Двацятьчотиролітньою збіркою на викупно „Українського Городу" вдалось „Соколові-Батькові" викупити 14 паїв, — себто з горою 8 моргів. Лишилось до викупна ще 6 паїв, які тепер у посіданні 4-ох фізичних осіб. Повільне сплачування паїв спонукало теперішніх 4-ох спільників навязати переговори з львівським міським урядом, які довели до того, що в найближчих днях має львівський магістрат перебрати з найгарнішої сторони, бо від Повиставової площі й стрийської дороги, невикуплених 6/20 частин площі, в заміну за уділений спільникам грунт подальше стрийської дороги. Паї — за виїмкою одного спільника — находяться у руках заможних, добре ситуованих, а загально знаних громадян. Тому й вістка про такий вихід справи є дуже прикра.

Цілковите викупно спортового майдану у Львові було амбіцією громадянства цілого краю. Тому булоб дуже побажаним одержати від заінтересованих кругів вичерпуюче в цій справі вияснення.

Цінне археольогічне відкриття з княжих часів.

Минулого тижня перевів д-р Ярослав Пастернак при співучасти д-ра Михайла Драгана археольогічні розкопки на тереві села Побережа коло Єзуполя. Розкопки дали сензаційні висліди. Відкрито фундаменти романської ротунди (круглої церкви) з тесаного каміня. Місцевий переказ говорить, що це мав бути монастир св. Бориса і Гліба, зруйнований татарами. Д-р М. Драган, як історик мистецтва, означив час побудування цієї цінної памятки нашої церковної архітектури на XIII. ст. Звістка про цю церкву була в евіденції д-ра Драгана ще від 1928. р., але щойно тепер завдяки прихильній поставі о. мітр. Й. Сліпого, ректора Богосл. Академії, який сфінансував ці розкопки, можна було перевести розкопки. Досі відкопано головну наву, а частина вівтарна буде відкопана в осені, коли буде поле по зборах доступне до свобідних розкопок.

Інтересно різьблені і профільовані каміння, ріжні фрагменти та останки оловяної крівлі вже привезено до Музею Богословської Академії.

ВІЗИТА ІДЕНА В ПАРИЖІ.

Розмови не мали рішального характеру.

ПАРИЖ, 27. 6. ПАТ. Авас повідомляє з Льондону: Тут думають, що відповідь, яку кабінетова рада постановила вчора переслати до Парижа, дозволить Іденові зложити заяву французькому урядові, що переговори у справі летунського Льокарна повинні вестися не інакше, тільки у тісному звязку з іншими точками договору з 3. лютого.

ПАРИЖ, 27. 6. ПАТ. Мін. Іден, що приїхав нині в год. 10. рано в товаристві шефа секції Форін Офіс Странґа до Парижа в год. 11·45 пішов до м-ства закорд. справ, де негайно зачалися розмови з прем. Лявалем і ґен. секретарем м-ства закорд. справ Леже.

ПАРИЖ, 27. 6. ПАТ. Авас повідомляє: По закінченні нинішніх розмов прем. Ляваль заявив представникам преси, що мін. Іден повідомив його про розмови з Мусоліні. „Ми, мін. Іден і я — говорив Ляваль — спільно хотіли узгіднити методи, яких повинні триматись оба наші уряди, щоби довести до програми з 3. лютого. Мін. Іден згадав теж про свої розмови з Мусоліні на тему абісинського конфлікту. Британський міністер виїде з Парижа правдоподібно нині пополудні.

ПАРИЖ, 27. 6. ПАТ. Думають тут, що розмови мін. Ідена з прем. Лявалем не були остаточні і що дальшу виміну думок вестимуть дипльоматичні посередники. Згідно з вістками з англійських джерел інструкції, які нині рано дістав мін. Іден по вчорашніх нарадах англійського кабінету у справі постулятів, зголошених Францією, зовсім не відповідають тому, чого дожидав Париж.

ПАРИЖ, 27. 6. ПАТ. Про хід розмови між Лявалем і Іденом відоме тільки те, що британський міністер поінформував французького премієра про свої розмови з Мусоліні. Метою візити Ідена було те, щоби дати прем. Лявалеві відповідь британського уряду на запити, які поставив французький премієр підчас останнього побуту міністра в Парижі. Ішло про те, як здійснити британсько-французьку програму, устійнену 3. лютого. Заключення англійсько-німецького морського договору нарушило узгіднену раніше обома урядами процедуру.

Японсько-совітська конференція.

ПЕКІН, 27. 6. ПАТ. Міністер Гірота мав із совітським амбасадором Юреньєвим конференцію у справі інциденту на совітсько-манджурському пограниччі. Гірота ствердив, що причиною інциденту було те, що совітські жовніри перейшли на манджурську територію. Міністер сказав, що конче треба створити граничну комісію, яка ліквідувалаб би такі зудари. Крім цього Гірота звернув увагу, що Совіти сконцентрували 200 тисяч жовнірів на совітсько-манджурському кордоні та висловив домагання, щоби Совіти зменшили свої військові сили до 1/3 або до половини та відсунули в той спосіб притоку до загострення совітсько-манджурсько-японських відносин.

СССР відкинув німецьку позичку.

ПАРИЖ, 27.6. ПАТ. Авас повідомляє з Москви, що німецький уряд запропонував недавно совітському урядові фінансовий кредит на міліярд марок, з метою збільшити російські закупи в Німеччині. Сплачувати цей довг малиб сировцями манґанових і інших руд та нафтової ропи. Москва відкинула цю оферту, хоч Німеччина задумувала признати Росії якнайбільші полекші при оплаті довгу.

Летючки у французькім парляменті.

ПАРИЖ, 28. 6. ПАТ. На вчорашнім пленарнім засіданні палати послів пані Прево розкинула з галерії жмут летючок. Виявилось, що арештована є особистою секретаркою одного панка, який перед кількома днями в подібний спосіб перервав хід наради палати послів. Одночасно пані Прево є секретаркою товариства для заохоти до вінахідчивости.

На шляху до тотальности і омніпотенції держави.

Намірена уніфікація хліборобських організацій

Варшава дня 27. червня 1935.

Остання дискусія в соймі над проектами виборчої ординації до сойму і сенату не викликала надто великого заінтересування у громадянстві. Це і зрозуміле. Проекти нового виборчого права є цього роду, що громадянство, зорганізоване досі у політичних партіях, позбавлено всякого впливу на склад майбутніх законодатних установ у Польщі, а в додатку ще і дуже обмежено їх дотеперішню компетенцію. Не велике мабуть буде заінтересування і самими виборами до сойму і сенату.

Натомість інтересується громадянство господарською крізою, її причинами і способами її усунення, а щонайменше її злагіднення. У цьому напрямі працюють господарські організації і помітний сьогодні великий соціяльно-економічний рух у формі кооперації. Не без значіння є станові організації, що мають на меті оборону господарських інтересів дотичного стану та його доцільну організацію. Силою самих обставин економічні справи вибиваються на передове місце, бо багато з них має справді рішальний життєвий характер.

Господарська ділянка займає очевидно і сучасні чинники держави, що стараються щораз більше на неї впливати. Створено попри давніше істнуючі становo-господарські установи (напр. промислово-торговельні палати) — нові — ремісничі палати і що для нас головне — хліборобські палати та ріжнородні синдикати з величезним впливом на них державного чинника. Все те говорю про Польщу.

Попри згадані щойно офіціяльні організації (промислово-торговельні, ремісничі і хліборобські палати) з правно публичним характером істнують в Польщі ще і досі приватні добровільні організації для піддержки промислу і торговлі, ремесла, а передовсім хліборобства. Такою організацією у нас є товариство „Сільський Господар" з великими вже заслугами для піднесення хліборобства і самого хліборобського стану. Не нинішне воно.

В довоєнних часах і в часі війни після уступлення російської окупації розвинув „Сільський Господар" широку і корисну діяльність між українськими хліборобами на терені Східної Галичини та дав почин до основання таких важних нині у нас господарських установ як Центросоюз і Маслосоюз загальнокраєвого значіння та цілої низки ріжнородних господарських установ на ріжних місцях у краю. І по війні власними засобами без допомоги польської держави

і повітових виділів, навпаки, стрічаючи часто великі перепони з боку обох згаданих чинників, перевів він відбудову і розбудову нашого економічного життя на селі, у першій мірі при піднесенні та організації хліборобства. Ні Малопольське Товажиство Рольніче ні повітові виділи, ні тим більше недавно зорганізована Хліборобська Палата у Львові не має ні частини тих заслуг господарського і організаційного характеру у нашому східно-галицькому селі, як їх має „Сільський Господар".

Якщоб не грали у нас рішальної ролі в поступованні офіціяльних чинників у господарській ділянці польські національно-політичні мотиви, а тільки суто економічні — то „Сільський Господар" повинен би мати як найширшу моральну і матеріяльну піддержку якраз тих офіціяльних і державних чи самоуправних чинників. Як знаємо, то дійсність не така і ті чинники трактують нераз як політичну акцію заходи „Сільського Господаря" чи його діячів напр. при організації збуту безрог, при організуванні розплодових стацій бугаїв чи кнурів, а деколи і при робленні його агрономами досвідів на спеціяльних дослідних полях. Були і випадки роблення перепон навіть при влаштовуванні господарських анкет і курсів.

Але не тільки польські національно-політичні мотиви грали тут ролю. Не менше значіння мало і має тут і у хліборобській ділянці сучасне загальне господарсько-політичне наставлення польської держави. Як відомо, йде воно у цьому напрямі, щоби як найбільше проявів збірного, а навіть частинно і приватного життя майже у всіх його ділянках, віддати під керму державну, що має рішати сама або при помочі створених нею і залежних від неї установ про те все, що досі належало до свобідного вирішення приватних людей чи установ. З цим вяжеться поширюваний що раз більше етатизм і тенденція монополізації в рямцях одної організації під рішальним впливом держави і під її контролею. Держава користає з цього щораз більше. Для приміру наведу відому державну кураделю над кооперацією в Польщі, на підставі новелі до кооперативного закону, яку наша кооперація вже добре відчула хочби у тому, що обмежено значно і територіяльно і предметово діяльність Ревізійного Союзу Українських Кооператив. Використано і постанови нового польського закону про товариства про так звані товариства вищої ужиточности і про вже цього року на основі розпорядку міністра внутрішніх справ з 7. січня ц. р. змонополізовану пожежну службу в „Охотнічих Стражах Пожарних".

Сьогодні приходить черга і на хліборобські організації та товариства з приватним характером. Найбільша вулична туба проти українських настроїв „Ілюстровани Куріер Цодзенни" приніс на днях вістку про те, що істнує намір зуніфікувати всі хліборобські організації і товариства у Польщі. Про це хочу дещо сказати. На терені поодиноких воєвідств у Польщі істнують окремі хліборобські організації і товариства, що були й є під політичним впливом ріжних партій чи навіть урядових чинників. Такий вплив мають у колишній пруській займанщині народові демократи, по части і людовці, у центральних воєвідствах і в Західній Галичині передовсім людовці, а на Волині воєвода Юзефський і його відомий режім. Людовці ріжних красок мали і мають теж вплив і на одну з найстарших польських хліборобських організацій — на Кулка Рольніче — та на їх централю. Давніше польські хліборобські організації і товариства одержували від держави величезні грошеві підмоги і майже виключно тими субвенціями вони і жили. Тепер по створенні й уведенні в життя одноцільних хліборобських палат згадані субвенції відпали і добровільна польська хліборобська організація знайшлася нагло у дуже скрутному матеріяльному положенні, а то і перед загрозою фактичної ліквідації, бо власними силами жити вона не може. Як великі були грошеві державні підмоги вказує хочби те, що ще перед кількома роками Центральне Товариство Організацій і Кулек Рольнічих у Варшаві побирало 600.000, опісля 400.000 золотих річно, не кажучи вже про значні підмоги на поодинокі воєвідські організації. А було це в часі, коли наш „Сільський Господар" на свою акцію не одержував від держави ані одного сотика підмоги, хоч його акція не була менша, а то й неraз більша від анальогічних польських товариств.

Польська хліборобська організація зосереджується у двох варшавських централях. Одною є Центральне Товажиство Організацій і Кулек Рольнічих, якого низові установи є під рішальним впливом людовців і не завше хочуть йти по урядовому шляху та ставляться критично, а то й опозиційно до пануючого режіму. Вони не вірять у його силу і тривкість та творять господарсько-політичну відскочню для тих хліборобських діячів, що не належать до Безпартійного Бльоку співпраці з урядом.

Другою організацією, де вже панує ББ, є Звйонзек Ізб і Організацій Рольнічих у Варшаві, до якого належать і деякі польські хліборобські товариства. Недавно перевів цей Звйонзек зміну статутів з поділом на три секції: 1) хліборобських палат, 2) хліборобських організацій і 3) хліборобської кооперації та старається свою організацію поширити і на такі хліборобські організації і товариства, що стояли досі поза ним. На основі його концепції, наш Сіль. Господар мав би належати до другої секції, а Ревізійний Союз Українських Кооператив до його третьої секції, при чому обі ці установи задержали би свою правну особовість.

Уніфікаційні тенденції виказують обі згадані вище польські варшавські централі. Вістка, подана недавно в „Іл. Курер. Цодз." вийшла мабуть від Центрального Т-ва Організацій і Кулек Рольнічих. Справді є заходи, щоби перевести повну уніфікацію всіх хліборобських товариств — отже теж українських і німецьких, — при чому мали би задержати деяку свою самостійність, але тільки як відділи централі, хліборобські товариства з діяльністю на одно воєвідство, пр. Познанське Т-во Рольніче або теперішня хліборобська організація на Волині, створена Юзефським і Волошиновським. Та обставина подиктована виключно політичними мотивами.

Сам уряд покищо стоїть ще на боці, хоч уніфікаційна акція йому без сумніву симпатична, бо йде шляхом його основних господарських тенденцій. Уніфікацію бажає уряд бачити у рямцях згаданого вище відданого йому Звйонзку Ізб і Організацій Рольнічих, при чому ця уніфікація мала би бути як найбільше суцільна. Уніфікаційні спроби є отже з обох сторін і тому вістка „Іл. Кур. Цодз." є правдива.

Істнує тим самим небезпека, що намірена уніфікація відбилася б і на Сільському Господарі, а можливо і на Ревізійному Союзі Українських Кооператив — і то очевидно в ділемному розумінні. Нині Сільський Господар, якого діяльність поширена не тільки на три східно-галицькі воєвідства, але й на краківське (Лемківщина) та частинно і на волинське (повіт Луцьк), є найбільше життєздатним хліборобським товариством у Польщі і його праця для хліборобства є куди більша ніж цілої низки польських хліборобських товариств. Нині має воно 66.000 членів, що вплатили членські вкладки за 1934 і 1935 роки, удержує 34 повітових агрономів, має 63 філії і 1440 кружків та розвинуло широку хліборобську видавничу діяльність.

Це, очевидно, декому не подобається і тут теж лежить один єз мотивів уніфікаційних заходів на терені хліборобських організацій. Тих заходів не можна нам легковажити і наша хліборобська організація, у першу чергу сам Сільський Господар, а то й ціле наше зорганізоване громадянство повинно дати належний відпір усім уніфікаційним спробам і заходам, щоби і на майбутнє задержати повну самостійність діеї нашої дуже заслуженої і цінної установи.

Д-р Степан Баран.

Московські інтриґи проти української еміґрації.

Подробиці про останню міжнародню конференцію Унії для Ліги Націй.

Брюсель, у червні 1935.

Далеко від центру міста, за Лаекеном розкинувся величезний ярмарок світа. Розкішні модерні павільони ріжних націй скупчують зразки промислу і мистецтва всіх земель і народів (крім звичайно, поневолених). Збудовано ціле місто і входючи в його ворота людина опиняється десь у XV столітті. Старі майдани, маленькі шиночки з характеристичним середневічним виглядом, всі слуги у стародавніх одягах. Словом XV вік, і тільки публика, що заповняє ці вузенькі вулички, нагадує, що ми таки живемо у XX. століттю.

ПРИРОДА І НЕРВИ.

Серед галасу многотисячного натовпу, що густо вкривав всі широкі простори, всі павільони, всі безконечні ресторани і каварні, вистави, засідав конґрес Унії для Ліги Націй.

На католицьку Трійцю чимало сел зявилося „ін корпоре" на виставу, а в Бельгії майже кожне село має свою музику, отже ці музики з трубами і барабанами що хвилини дефілюють повз вікна того будинку, де засідав конгрес. Коли додати, що величезні вікна були у салі з усіх боків, що сонце гаряче, як у бельгійському Конго (що доречі широко було репрезентоване на виставі) заглядало по черзі то з одного, то з другого боку, то атмосфера, в якій відбувався конґрес, буде яснішою. Коли пригадати, що минулого року засідали ті самі люди в тихім Фолькстоні над Каналом Ля Манш і в перервах делеґати могли, передумуючи справи, дихати свіжим морським повітрям та проходжуватись по мягких зелених лугах, які знає тільки Англія, коли згадати, що в 1933 році конгрес цей збірався у райській закутині в Монтре і тиша озера відбивалася на людських душах, а пристрасти їх мимохіть хололи при погляді на вічні сніги далеких і прегарних гір, коли перевести порівнання між попередніми й теперішніми обставинами, серед яких велися наради, то зрозуміло, що не дивлячися на цікаву виставу тяжко було найти належний спокій тим, що хотіли тут переглянути основні питання сучасних днів. Може цим пояснюється дещо більше нервова ніж звичайно атмосфера цього зібрання.

ВІДСУТНІСТЬ ЯПОНЦІВ І НІМЦІВ.

Головує **Амеде Джаніні**, сенатор Італії, з великою вмілістю і рішучістю. Характеристичною є відсутність японців, що постійно до 1935 року бували на всіх зібраннях Унії. Нині Японія вже остаточно вийшла з Ліґи Націй. Очевидно, що й інтерес до всіх справ з нею звязаних мусів в Японії упасти. Але позатим постійні антияпонські резолюції, які приймала Унія, мусіли набриднути японцям. І на цій сесії Унія теж виявила скрайне китаєфільство, прийнявши резолюцію, що Китай мусить обовязково стати постійним членом Ради Ліґи Націй. Покищо японці ще не подали заяви про вихід з Унії, але можна думати, що до цього прийде. Чи дуже втратять від того японці? Певне, що так, бо „відсутні завжди винні", але не менше втратить і Унія, бо через те зменшився безперечно її вплив. Не було цього року і другої делеґації, що завжди грала першорядну ролю на конференціях Унії, а саме не було німців. Вони були незадоволені тим, що на денний порядок конференції поставлено жидівську справу у Німеччині. Цю справу делеґація розглядала як внутрішню німецьку, а не міжнародню. Тепер, коли прийнято відповідну резолюцію, повстає питання, чи лишиться в самій Унії Німеччина. Такі події мусять погано відбиватися на престіжі Унії.

СОВІТИ НА ОВИДІ.

Зате... на її обрії являється СССР. Неофіціяльно у Женеві совітський делеґат заявив, що в Москві охоче створять Товариство для Ліґи Націй, але при умовині, що Унія виключить зі свого складу еміграційні товариства. Перед приятелями СССР, яких звичайно не бракує тепер і в Унії, виринуло питання, якже позбутися українців і грузинів. Ще минулого року у Фолькстоні на денному порядку конференції Унії фіґурувала справа про позбавлення еміґрантських товариств права рішаючого голосу. Але енергійний спротив українців і грузинів, рішучі виступи французів (пп. Дюма і Прюдома), швайцарців, поляків, угорців і інших, примусили зняти зовсім цю справу з порядку денного Унії. Цього року офіціяльно цього питання вже не порушували, хоч у кулюарах, за спиною наших делеґатів, були деякі розмови, яких відгомін несподівано розлягся на самому пленумі.

ГОСТРИЙ ВИСТУП ПРОФ. Р. СМАЛЬ-СТОЦЬКОГО ПРОТИ СОВІТІВ.

Інцидент виринув у звязку з промовою проф. **Р. Смаль-Стоцького**, який виступив з промовою з приводу резолюції у справах меншин. Згадавши, що українська етнографічна терито-

рія у найбільшій своїй частині входить до складу СССР, що великі землі, заселені міліонами українців находяться у Польщі, Румунії та Чехословаччині, і що ніде становище українців не є задовольняюче, промовець заявляє, що Ліга Націй не принесла досі ніякої користи українським т. зв. „меншинам“ та що особливо українці розчарувалися в Лізі Націй, коли до її складу прийнято СССР. Це зовсім новий факт: у Женеві засідає представник уряду, що привів Україну до голоду, що систематично зневажає українську культуру і науку, що без суду нищить наших людей, розстрілюючи їх, або засилаючи на північ, що ще недавно після вбивства Кірова розстріляв десятки українських комуністів з Галичини, які еміґрували до СССР. Невжеж цей уряд, що знищив не тільки Україну, але й Кавказ, Карелію, Інґрію, Дон, Кубань, Туркестан, татарські области, — невже він має бути тепер арбітром в Лізі Націй, невже він покликаний обороняти права українських меншин?! У нинішніх обставинах лекше говорити українцям безпосередньо з пп. Бенешом, Беком і Тітулеску, як з Літвіновим. Але без огляду на все, спираючися на інші народи, що входять до складу Ліги, ми — говорив проф. Стоцький — сподіваємося, що в Женеві буде збережена, поліпшена й узагальнена справа забезпеки не тільки меншин, але й усіх поневолених народів в СССР, у першу чергу України. Цього ми домагаємося від Ліги, позбавляючи разом з тим п. Літвінова всякого морального права бути арбітром у справі становища меншин в інших державах, тоді, як цілий український нарід стогне під совітським ярмом. Літвінов як арбітр в меншинневих справах, це справжній скандал.

СКАНДАЛЬНИЙ ОКЛИК ФРАНЦУЗА.

Промова, виголошена англійською мовою з великим темпераментом, викликала оплески частини асамблеї і зробила безперечне враження. Під кінець перекладу промови на французьку мову саме й виник інцидент, за який ми згадували вище. Делегат Франції, п. Борель, б. міністер і всесвітньої слави математик, несподівано вигукнув з місця у відповідь п. Стоцькому: „Скандал полягає в тому, що ви на еміґрації говорите за Совітську Україну. Ви на це не маєте права. Та до того тут обмірковується справа меншостей. Причому, тут Совітська Україна, яка меншістю не є!“

Як бомба впали ці слова серед великої салі, майже заповненої делегатами і публикою.

РЕПЛІКА ПРОФ. ОЛ. ШУЛЬГИНА.

Проф. Ол. Шульгин зажадав слова, яке й дістав негайно, поза чергою. При напруженій увазі присутніх голова Українського Т-ва так відповів п. Борелеві:

— Дуже жалкую, що впали тут такі слова і то з уст першого делегата Франції. Наше Товариство було засноване в той час, коли уряд УНР мав свою територію. Насильством, військовою силою позбавлено нас нашої землі. Чи ви хочете позбавити нас навіть права обороняти нашу справу у світі? Пане Борель, чи ви тут бороните право чи силу? Ви дивуєтеся, чому нині при обмірковуванні справи меншин ми згадуємо Совітську Україну? Ви маєте одну рацію: меншістю ми там не є. Але й на Волині і в Галичині українську людність можна назвати меншістю тільки у відношенні до держави, бо в самому краю наша людність творить більшість. Совітська Україна, це правда, „де юре“ є навіть незалежною державою, але що робити, коли „незалежні“ совітські республики як Україна, Кавказ, Туркестан і інші живуть під таким режімом національного гнету, якого не знає ні одна меншина в Европі, хоч і тут становище буває здебільша не зовсім веселе? Що робити, коли стан є такий, що захисту Ліги Націй потребують не тільки меншини европейські, але й цілі народи, що стогнуть під московським ярмом? Ще раз дуже і дуже шкодую, що ці слова вирвалися з уст першого делегата Франції“.

МОРАЛЬНИЙ ЕФЕКТ ІНЦИДЕНТУ.

Промову п. Шульгина саля зустріла майже загальними оплесками. Ціла низка людей, що належали до ріжних делегацій, вважала за потрібне висловити українським делегатам щире співчуття і поздоровлення з влучною, на їх думку, відповіддю. Особливо були пригнічені виступом п. Бореля делегати Бельгії і то найповажніші, що приналежно були одночасно сеніорами як Унії так і самої Ліги Націй. Цікаво, що французькі делегати не солідаризувалися з своїм головою, заявивши в кулюарних розмовах, що і сам п. Борель жаліє, що сказав ті слова. Зрештою він зажадав слова в особистій справі і заявив, що Франція зовсім не ставиться вороже до політичної еміґрації та що навпаки вона гостинно відчиняє їй двері. Він не може тільки погодитися, щоб нпр. Венізельос чи Нітті орґанізували свої товариства і входили до складу Унії. Репліка ця була дуже слабою, її прийняли дуже холодно і без ніяких оплесків. Представник Грузії п. Гвазава хотів відповісти, але голова зборів вважав, що це персональний інцидент і що після заяви одної і другої сторони справа вичерпана — тому грузинові голосу не дав. Зрештою в репліці українського делегата вже була відповідь і на пізнішу заяву п. Бореля. У висліді того інциденту можна тільки ствердити, що в Унії позиція українського і грузинського Товариства тільки зміцнилася і вони дістали стільки виявів симпатії, що про їх добровільний чи примусовий вихід з Унії покищо мови бути не може. Цікаво, як большевики бояться зустрічатися на міжнародньому ґрунті з представниками тої нещасливої еміґрації. Парижський досвід п. Еренбурга, коли йому довелося вислухати публичні обвинувачення від пп. Чхенкелі й Шульгина, був для них певно не дуже потішаючим.

БОРОТЬБА З ТЕРОРОМ ЧИ ПІДТРИМКА УРЯДІВ ТЕРОРУ?

Українське Товариство подало також резолюцію і меморіял про причини терору і методи справжньої боротьби з ним. Але ця українська пропозиція була так мовити тільки додатком до основної резолюції у справі терору, що її виробив окремий комітет. Остання резолюція мала на увазі орґанізацію міжнародніх санкцій проти політичного терору, але вона викликала ріжні застереження, що вимагали доповнюючих студій. Справу рішено відкласти на слідуючий рік; рішаючою була гаряча заява одного бельгійського делегата, який запротестував, що Ліга Націй скрізь і всюди має виконувати поліційні функції. Не треба забувати, говорив він, що істнують і нині уряди, які створені насильством і тримаються терором. Коли ми може не покликані боротися з тими урядами, себто втручатися у внутрішні справи держав, то так само ніхто не може примусити нас обороняти скрізь і всюди уряди терору і насильства.

Відложення основної резолюції про терор механічно відсунуло на слідуючу сесію й українську резолюцію, яка таким чином має стояти на черзі дня найближчих загальних зборів, якщо внескодавці цього зажадають.

(Кінець буде.)

БАРБЕЙ Д' ОРЕВІЛІ. 5)

Поза партією віста.

Цього вечора, у кутку, де стояв картяний столик, віконниця була напів причинена. Партія наводила святочний настрій, наче те півсвітло, що падало на неї. Це був віст найсильніших змагунів. Метузалем усіх маркізів Сен Альбанс був партнером Мармора. Графиня Трембле вибрала собі Де Тарсіса, офіцира провансальського полку перед революцією, одного із тих вимерлих нині дідусів, що мали за собою два століття.

Нараз підчас гри, коли графиня брала карти, діямант на її руці схрестився з промінем у щілині, відбитім на зеленім сукні столика і то у такій сполуці, що її людське мистецтво ніколи не зуміло би створити; із цього зудару букнув сніп білого світла, наче від блискавки.

— Ого! а це що так блиснуло — спитав Тарсіс голосом тоненьким, як його ніжки.

— Хто так кашляє? — спитав одночасно Сен-Альбанс, пробуджений із задуми грача, повертаючись до Ермінії, що гаптувала комірець для своєї мами.

— Це мій діямант і моя донька — відповіла обом графиня усміхом своїх вузеньких уст.

— Боже мій! який ваш гарний діямант — сказав Тарсіс. — Ніколи я не бачив, щоб він так блищав як сьогодні; навіть сліпий би побачив.

Саме закінчили партію і він узяв за руку графиню:

— Чи дозволите?

Графиня стягла охлялим рухом перстень і покотила його по столику до офіцира. Той обертав його перед очима, як калейдоскоп. Але світло вміє гратись і має свої примхи. Хоч як воно перестрибувало гранки самоцвіту, вже не добуло з нього тих нюансів, якими так несподівано спалахнуло.

Ермінія встала і відхилила віконницю, щоб світло краще падало на мамин перстень і щоб можна ліпше було оцінити його красу. Після цього сіла, спершись ліктем на стіл, задивившись у призматичний камінь, але від пронизливого кашлю вона зашарілась і її гарні блакитні очі вкрились прозірчастою сльозою.

— Звідки ви набрались такого страшного кашлю, моя дитино! — спитав маркіз Сен-Альбанс, більше зацікавлений живим діямантом, ніж камяним.

— Не знаю, пане маркізе — відповіла вона легковажно, як усі молоді, для яких оце життя триває вічно. — Може підчас вечірніх проходів над нашим ставом...

Я звернув тоді увагу на цю групу чотирьох осіб. Червець сонця на заході вливався крізь відчинене вікно. Тарсіс придивлявся діямантові, Сен-Альбанс — Ермінії, графиня — Каркоелеві, що блукав розсіяним зором по каровій дамі. Найбільше вразила мене Ермінія. „Стассевільська троянда“ була бліда, ще блідіша за свою маму. Багрець останніх денних променів відбивався на її блідих лицях і голівка її була, наче відбита у дзеркалі жертва крови.

Якийсь нежданий мороз прошиб мої нерви і мимовільний образ осяєний блискавкою виринув зпоміж спомнинів з такою силою, якби насилував мою думку.

Два тижні тому зайшов я одного ранку до Каркоеля і застав його самого. Не було в нього ще ніодного із звичайних грачів. Коли я ввійшов, він стояв перед своїм писальним столиком і майстрував над чимось дуже ніжно, з великою уважливістю, немов би рука не сміла схибнути. Я не бачив його, бо він нахилив голову. Він тримав у пальцях правої руки малий флякон, що нагадував кінчик зломаного кінжалу і переливав із нього до відчиненого персня якесь чорне, прозоре течиво.

— Що ви там робите? — спитав я, наближаючись, а він крикнув до мене, якби давав наказ:

„Не підходьте! зупиніться! моя рука моглаб затремтіти, а те, що я роблю, важче й небезпечніше, ніж влучити із старої пістолі на сорок кроків у тягулець!“

Це був натяк на недавню приключку. Ми пробували для забави стріляти з якнайгірших пістолів, щоб людською зручністю надолужити недостачі машини і мало не порозчереплювали собі голів пістолею, яку розірвало.

Він накапав із шийки свого флякону кілька краплин невідомого мені течива. Після цього замкнув перстень і кинув його до шухляди, якби хотів його передімною сховати. Я побачив, що він має на собі шкляну маску.

— Від коли це — зажартував я — займаєтесь ви хемією? Чи ви може шукаєте способів, як не програвати в карти?

— Я не шукаю нічого — відповів він — але те, що є отут у середині (при цьому показав мені чорний флякон) це спосіб на все. Це гра при значених картах, з якими можна певно виграти останню партію проти Призначення.

(Далі буде.)

Напередодні Лугового Свята.

Розмова з головою „Великого Лугу" д-ром Романом Дашкевичем.

Давно вже не стояла Лугова Організація так в осередку зацікавлення громадян, як нині. 10-ліття Лугу, заповіджене найбільше його свято і похід містом — перший похід містом луговиків в одностроях — ці три елементи зложилися на те, що українці Львова і краю бажалиб уже нині знати: Як воно вдасться? Як вийде? Лугова організація відома з того, що кожний свій почин проводить послідовно та рішуче в життя, але — як вдасться це свято і цей похід?

Що лекше в таких випадках, як піти до канцелярії „Великого Лугу" й поінформуватись?

*

Коперника 5. Коридором на право, на ліво і ми вже під домівкою „Великого Лугу", тією самою, що у свій час гуртувала біля себе найсвідоміше громадянство, що була колискою Українських Січових Стрільців (є ще та сама шафа, в якій стояли перші кріси), що врешті в останніх літах витримала, як централя атаки ріжних „політик" і „прямолінійних" на змінений статут.

Д-р Дашкевич сидить при праці за столом. Хто знає цю завзятої енергії людину, з першого погляду добачить, що останні літа порізьбили гірше його обличчя і що волос його припав сивиною. А проте, коли стискає Вам руку, на устах і в очах його та сама усмішка, що була мабуть і під Мотовилівкою на Вел. Україні, що була підчас масової ліквідації Лугів у 1930. р. й у часі найбільшої протилугової кампанії — усмішка людини, що вірить у правильність своєї праці й віддана ціла Великій Ідеї. Поруч нього — найближчий його співробітник, невтомний організатор і мотор, Великого Лугу, дир. Ющишин. Від низки днів і ночей вони разом, а біля них штаб молодших співробітників, бо раз свято і похід — так свято і похід. У домівці на стіні великий тризуб з луговою відзнакою, історичні образи і під стінами картини, що їх призначено за свято в нагороду найкращим Лугам.

— Як заповідається свято, пане голово? — закурюємо простягнені папіроски, розсівшись вигідно в холодній канцелярії Лугової Централі.

— Дуже добре. Сподіємося яких 2.000 людей. Досі зголосило участь більш 50 Лугів. Це здебільша ближчі Луги, що прибудуть пішки й фірами,. бо на селі тепер така кріза, що з дальших не приїхалиб навіть на знижку. Тимто ми й не старалися навіть про неї.

— Можна від вас довідатися про подробиці програми свята й походу?

— Прошу. Луги прибудуть вранці 30 ц. м. В год. 11. відправить на нашій площі о. ігумен Лучинський Службу Божу, після чого еп. Бучко виголосить проповідь.

— Не буде на перешкоді вам свято Божого Тіла в Ринку?

— Ні. Воно відбудеться скоріше, а еп. Бучко прибуде негайно після цього, як відправить на Ринку. Похід вийде з Лугового Городу, піде вулицею Вулецькою, Коперника, де біля домівки Лугу відбере Лугова Старшина дефіляду лугових чет, потім вул. Леґіонів, Сикстуською вгору і до Лугового Городу. В поході гратиме 5 лугових орхестр, що приїдуть з краю, а гадаю, що вдасться він добре, бо більшість його учасників буде в одностроях. Пополудні в год. 4. будуть вправи, а масові вправи луговиків і луговичок будуть справжньою атракцією свята.

— Чи багато сподієтесь з цього свята?

— Бачите, важко сказати. Свято робимо не для якоїсь маніфестації, а для себе. Правда, лугові лави вперше вийдуть на львівську вулицю, але не робимо того, щоби показати нашу силу чи що. Настрої громадянства до нас дуже добрі і сподіємося, що львівське громадянство на свято прийде масово, тимбільше, що степениця наша — яких 1000 місць — затінена і в холоді.

— Якщо можна докинути кілька слів — каже дир. Ющишин — то серед громадянства завважується цікава зміна у відношенні до Лугу. Ми мали на це доказ м. ін. тим, що наших делегатів, яких ми висилали до ріжних визначніших громадян, прохаючи нагороди для кращих Лугів, устрічали всюди дуже прихильно, а один з них купив спеціяльно два образи по 25 зол. для цього, кажучи: „Для Луга — це тільки маленький даток. Він заслужив на вартісніші".

— Якіж настрої на селі і в Лугах?

— В Лугах — дуже добрі. Праця йде всюди живо й повним темпом. Село теж зорієнтоване вже і йде нам назустріч — каже голова — хоч в останньому часі маємо знову вістки про завзяту й неперебірчиву кампанію націоналістів і комуністів проти нашого свята. Очевидно — вона без помочі і свято буде найкращою відповідю на неї.

— А який тепер стан Лугової організації?

— Маємо заснованих 450 Лугів на нових статутах. В 1934. році заснували ми яких 200, від початку ц. р. до сьогодні 150, тобто темпо на 100 більше. В Галичині нема повіту, де не булоб Лугів, але найкращий під тим оглядом львівський повіт. Далі чергою йдуть Копичинці, Надвірна, Чортків, Мостиська, Бучач, Борщів, Городок. Роблять нам перешкоди в засновуванні Лугів на Лемківщині, але маємо Луги навіть у такому на захід висуненому повіті, як Стрижів. Так, не дивуйтесь. Навіть на свято прибудуть.

— Що зі старими Лугами?

— В нас пишуть, що їх ще яких 250. Це неправда. Коли в останньому часі почали їх ліквідувати, всі, що ще животіли з них та активніші зголосили зміну статуту. Ті, що ні — це Луги, що істнують на папері й нікому з них користи немає.

— Як Луговий Город?

Д-р Дашкевич робить здивовані очі.

— Що ви не були ц. р. в ньому? Підіть! Він потапає в зелені і квітах. Щоденно на ньому сотні людей, що приходять на сонішні купелі й туш. В кожну неділю є в нас фестин.

— Він уже виплачений?

— Город вже впорядкований і багато українців користає з нього. Маємо ще яких 12 тис. зол. довгу, але сподіємося — сплатимо своїми силами.

— Як львівський Луг?

— Це наша ґвардія. Має яких 200 членів, нові напливають щотижня. Це найбільш ідейні члени лугової організації. Уявіть собі, що 120 з них відробило й цього року по 6 днів при порядкуванні Лугового Городу, так взагалі і ті, що робітники і ті, що працюють інтелектуально посвячують цілі тижні, дні й ночі для нашої справи.

— Тобто, пане голово, праця йде?

— Йде. Спиняє її трохи брак гроша. Наша домівка вже кілька місяців незаплачена. Не висилали ми теж ц. р. ніяких інструкторів, як щороку перед святом і взагалі свято ми робили як найбільш ощадно. Але дасть Бог — і це покращає, може зі свята буде дохід. От радіо заповідає на неділю бурю — так напевно буде погода — всміхається голова.

В цьому моменті приходить листар. Приносить грубу пачку листів.

— Оце знову зголошення — бере й розтинає їх голова. — Ось Олеша, пов. Товмач зголошує своїх луговиків на свято. Оце знов з товмацького повіту — карткою 10 луговиків. Це по статути...

Я вже знаю менш-більш усе і знаю, що й так забрав дорогого часу чимало. Тепер ніколи на балачку, як свято за плечима, а члени організаційного комітету свята зійшлися і з чемности не перебивають мені в розмові.

Стискаю руку д-рові Дашкевичеві. Його очі знову усміхнені і лагідні. Ніхто й не сказав би, якби бачив тільки ці очі, що це очі одного з найкращих старшин УГА і голови великої Лугової організації — тепер.

Стискаю руку дир. Ющишинові і по черзі всім приявним.

*

Отже за два дні свято Лугу. По місті розліплено афіші, в часописах комунікати. Велика організаційна машина Лугу в повному ході, щоби це свято, одне з найбільших Лугових свят і похід через Льва-Город, вдалися якнайкраще.

Ми знаємо, що Луг завжди не любив заповідати й реклямувати себе наперед. Заскакував громадянство своїми доцільними ходами й великими успіхами та підсумками праці. Знаємо, що й цим разом буде також так. Бо віримо Луговії і його проводові.

А чи так буде справді — підемо переконатись в найближчу неділю до Лугового Городу.

Анатоль Курдидик.

Похід вулицями міста Львова.

КОМУНІКАТ.

Львівське воєвідство дозволило вже на похід вулицями міста Львова, так що похід відбудеться певно. До походу стануть Луги у заздалегідь назначеному порядку. Попереду їхатиму ровернсти (але тільки в Лугових одностроях і в чорних штанах), дальше будуть машерувати луговики в одностроях враз зі своїми орхестрами: члени орхестр мають бути також в лугових одностроях. Похід відкрие чета львівських луговиків.

За луговичками в одностроях будуть машерувати всі луговички у відділах. За луговичками помашерують ті луговики, що не мають однострої у вишиваних сорочках, підперезані крайками.

Дальше будуть машерувати невправляючі в звичайних темних одягах враз із тими орхестрами, що прибудуть на свято у звичайних одягах.

Лугові орхестранти повинні прибути до Львова або в лугових одностроях. або всі в темних звичайних одягах або вишиваних сорочках, підперезані крайками. У поході мусить панувати якнайбільша дисципліна і повага. Це перший раз за 10 літ істнування Лугової організації Луги перейдуть походом вулицями Львова.

Похід вийде з Лугового Городу, перейде вулицями Львова й вернеться назад до Лугового Городу. Підчас походу з чвірок виступити не вільно, лишатися в місті не вільно нікому. Хто лишивсяб у місті чи відлучивсяб від походу (в першій мірі ті невправляючі, що будуть у звичайних одягах) не матимуть вільного вступу на площу на свято, а мусять платити вступ. Звертаємо увагу, що хто не прийде на площу з походом у чвірках, цей мусить платити вступ на Лугове свято. Тож, щоб не було пізніше при вступах до Лугового Городу непорозумінь. доручуємо головам Лугів, щоб добре поінформували всіх луговиків, луговичок, а дальше й невправляючих що в неділю, коли прибудуть до Лугового Городу, мусять цілий час бути в Луговім Городі, а підчас походу мусять бути в чвірках, бо інакше Старшина буде їх вважати не к говиків чи луговичок, але за приватних людей, що мусять платити вступ.

У понеділок можуть собі луговики ходити по місті й можуть кожного часу вертатися на площу та не платити ніякого вступу, всеодно. чи стають до змагань чи ні, чи будуть у лугових одностроях, чи в звичайних одягах, тільки, щоби мали лугові вказки на ствердження, що вони належать до Лугу.

Траса походу.

Після полевої Служби Божої і проповіди Преосв. Еп. Бучка вирушить в год. 12. похід Лугів з Лугового Городу і перейде такими вулицями: Вулецькою, Ленартовича, Потоцького, Сикстуською, Словацького, Маршалківською, Міцкевича на площу св. Юра, де відбудеться дефіляда Лугів. З площі св. Юра похід Лугів вернеться до Лугового Городу вулицями Карпінського, Листопада, На Байках. Мурарською, Шимоновичів, Ісаковича, Вулецькою.

Сподіємося, що львівське українське громадянство привитає Луговий похід на вулицях Львова і численно збереться на тих вулицях.

Полеву Службу Божу відправить в год. 11. перед пол. Ігумен Чина СВВ. о. Лучинський, а проповідь виголосить Преосв. Еп. І. Бучко, повернувшись з походу з Божого Тіла.

Лугове свято, себто показ вправ у Луговому Городі почнеться в год. 4. попол. Оскільки хтось хотів би зарезервувати собі місця на ступениці. просимо замовляти рано при касі у Луговому Городі.

Одночасно відкликуємося до почуття національної гідности й солідарности — зберігати всюди на вулицях і прилюдних місцях підчас цілого Лугового свята зразковий спокій.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати поштовими марками.

Еріо в неласці.

ЛІОН, 27. 6. ПАТ. Ліонська секція Ліги Оборони Прав Людини й Громадянина рішила виключити зі списку своїх членів колишнього премієра Еріо.

Амнестія в Югославії.

БІЛГОРОД, 28. 6. ПАТ. Міністер внутрішніх справ д-р Корошец рішив скасувати всі кари, які адміністраційна влада наложила за політичну діяльність підчас виборчої ординації.

—o—

САМОВРЯДНІ ВИБОРИ В СОКАЛЬЩИНІ.

Вже самоврядні вибори до міських рад і управ в Сокалі і Белзі вказали наглядно, чого можна сподіватися і що нам дадуть такіж вибори до громадських, волосних і повітових рад та їх управ. Повну перевагу незначної польської меншости над великою українською більшістю. Послужать до цього штудерні виб. правильники.

Здаючи собі справу з того важкого для нас стану повітовий провід УНДО довів при міських громадських, волосних і повітових виборах до об'єднання всіх національних сил без огляду на партії. Це мало той успіх, що накидувані адміністрацією компроміси і всілякого роду шикани не могли розбити зблькованих і сконсолідованих національних сил і до тих всіх рад і управ увійшов дібраний нашим проводом села і міста український елемент; на добір осіб мав наш повітовий провід відповідний вплив. Правда, всюди майже дістали поляки процентово більше місць, ніж їм належалося. Адміністрація має на це силу і може уневажнювати листи. Штучна конструкція виборчих правильників спричинила, що чим вище вгору тим більша перевага польського елементу, бо в громадських радах назагал придбав польський елемент тільки незначно більше, як на це дозволяє процентове відношення польського населення в поодиноких селах.

Найгорячіша була виборча боротьба при волосних виборах. Тут треба було переломлювати непримирене становище старости Костоловського, який поставив засаду, що до волосних рад половина мандатів мусить припасти польській стороні, зовсім не рахуючись із національним процентовим відношенням. Це становище старости вдалося у всіх волостях крім одної (кристинопільської, де уневажнено нашу листу) перебороти завдяки вчасному зорганізуванню волосних комітетів і дуже інтенсивній виборчій акції нашого повітового комітету та неменш активній праці волосних комітетів, як також завдяки рішучій поставі президії повітового комітету на рішальній в тій справі конференції зі старостою.

На 8 волостей в 5-ох волостях, у хоробрівській, тартаківській, пархацькій, корчинській і скоморовській (в тій останній, вчисляючи москвофілів) дістали українці більшість, у варяжській волости українці і поляки дістали рівне число мандатів, а в кристинопільській становлять українці незначну меншість через уневажнення української листи, причім протест не мав успіху і щойно Адміністраційний Трибунал вирішить справу.

У скоморівській волости вдалося адміністрації згальванізувати москвофільського трупа і вибрати завдяки нечисленним давніше москвофільським темнішим селам, на 16 членів волосної ради 6 поляків, 5 москвофілів а українців тільки 5. І вже при виборах волосної управи мало це для нас негативні наслідки, а при виборах до повітової ради прийшло до повного бльоку польських і москвофільських радних. Таке саме намагання адміністрації позбавити нас у корчинській волости при помочі місцевих москвофільських недобитків більшости у волосній раді не вдалося.

Такий вислід виборів до волосних рад відбився пізніше на складі волосних управ. У белзській волости трапилось чудо: при виборі волосної управи хоча всі українські голоси на 20 голосуючих впали на українську листу, перемогла польська листа; протест староста відкинув. Також звичайно собі зломили солідарність волинські радні при виборах волосної управи в пархацькій волости, так у тих двох волостях стали війтами поляки.

В тартаківській волості при перших виборах вибрано українця м-ра Прокопчука, одначе староста його вибору не затвердив, а при других виборах українці вибираючи поляка, якому вибір самі запропонували, відкинули іншого кандидата та так відкинули посередно на те, що в корчинській волости при нових виборах вибрали українця Михайла Шульгана. У варяжській і скоморовській волости брак нашої більшости у волосній раді дав у висліді виборів до волосної управи тих волостей вибір війтів поляків. Всеж у двох волостях у хоробрівській і корчинській вибрали ми війтів українців, обох місцевих визначніших селян, у хоробрівській Петра Воробця, в корчинській Шульгана.

У висліді всіх виборів до волосних рад і волосних управ вибрано:

1) у волости *Белз:* 11 українців і 1 українця непевного і 8 поляків. Війтом вибрано поляка, підвійтом українця, 1 лавника українця і 2 лавників поляків.

2) У волости *Варяж:* 10 укр. і 10 поль., війт поляк, підвійт і 1 лавник українці, 2 лавники поляки.

3) у волости *Хоробрів* вибрано 12 укр. і 2 пол., війт укр. і 2 лавники укр., підвійт і 1 лавник поляки.

4) у волости Скоморохи: 6 пол., 5 укр. і 5 москвофілів, війт і 1 лавник пол., підвійт москвофіл, 1 лавник укр.

5) у волости *Тартаків:* 11 українців, 1 укр. непевний і 8 поляків. Війт та 1 лавник поляк, підвійт і 2 лавники українці.

6) у волости *Кристинопіль:* 13 поляків, 2 жидів і 4 українців та 1 москвофіл. Війт, підвійт і 2 лавники поляки, 1 лавник українець.

7) у волости *Пархач:* 9 українців і 7 поляків. Війт і 1 лавник поляки, підвійт і 1 лавник укр.

8) у волости *Корчин:* 9 українців, 1 москвофіл і 6 поляків. Війт і 1 лавник українці, підвійт і 1 лавник поляки.

При виборах до Повітової Ради вибрано завдяки згаданому складові волосних рад і управ тільки 6 українців і 15 неукраїнців (поляків і жидів). Українські повітові радні такі: о. Кашубинський Іван з Угринова, о. Василь Олексин з Тартакова, о. Теофіль Чайківський з Сільця, о. Григорій Кулинич з Рожджалова, Омелян Васьків адвок. соліцитатор з Белза та селянин Юрко Тарас з Костяшина.

До Повітового Виділу вибрано одинокого українця адвоката д-ра Льва Хомінського зі Сокаля і 5 поляків.

Безпосередньо по висліді виборів до волосних рад скликав наш повітовий комітет нараду всіх волосних радних, на якій рішено створити в кожній волости українські клюби радних і вибрано повітовий самоврядний комітет, куди ввійшли голови всіх волосних українських клюбів. У Президії є пп.: д-р Лев Хоминський, голова, д-р Роман Перфецький заст. голови, Франц Ковьолковський, секретар.

—o—

Боротьба за виборчу ординацію.

Короткий зміст промови пос. С. Хруцького на пленумі сойму дня 26. червня ц. р. підчас дискусії над виборчою ординацією до сойму.

Стверджую з прикрістю, що на основі теперішнього проекту виборчої ординації український нарід у Польщі не має загарантованої можливости вибрати власними голосами своїх сенаторів. Цей нарід у Польщі великий числом, бо начислює тут майже 7 міліонів осіб. Територія, яку він замешкує, це колишня Галицько-Володимирська Русь. Недавно боровся за свою державну незалежність і свідомий вповні своїх правно-політичних прав. Позбавлення такого народу можливости вибрати своє представництво у сенаті, є не тільки великою кривдою, але і політичною помилкою. Тому ми зголосили низку поправок до виборчої ординації.

Ці поправки поширюють право голосування заслуженим воякам української армії, провідникам ріжних культурно-освітних, господарських і кооперативних українських установ як „Просвіти", „Рідної Школи", „Союзу Українок", „Сільського Господаря".

Число управнених громадян до виборчого акту, які здобули довіря, бажаємо поширити так щоб активне виборче право надано теж членам громадських рад. Третім нашим домаганням надати виборче право всім тим, які скінчили загально-освітню середню школу. Щоб забезпечити собі вибір власними голосами сенаторів українців, ми внесли поправку такого засадничого змісту, щоб виборча ординація до сенату мала таку саму конструкцію, як виборча ординація до сойму. Тоді воєвідські виборчі колегії малиб тільки визначити кандидатів на сенаторів, зате саме голосування віддано би управненим до голосування.

Стан облоги і бої в Пекіні.

ЛЬОНДОН, 28. 6. ПАТ. З Токіо повідомляють: У Пекіні оголосили нині вранці стан облоги побоюючись заворушень китайського війська. Японські війська держать поготівля, щоб вдержати лад.

ТОКІО, 28. 6. ПАТ. Зі звіту японських військ виходить, що коло 1.000 китайських вояків намагалось здобути полудневу браму міста. По боротьбі з правильними військами ватага відступила у напрямі Фен-Кай, де захопила залізничу стацію і знищила залізничий шлях. Таким чином перервано комунікацію між Пекіном і Тієн-Тсіном.

ПЕКІН, 28. 6. ПАТ. Пополудні стан облоги знесли, провідників повстання увязнили. Неправильні китайські відділи, здається, останки армії Ю-Сен-Чуна намагалися на панцирних самоходах дістатись до Пекіну.

Поліція при допомозі військових відділів відбила наступ і одночасно вдаремнила повстання в місті. Мешканці Пекіну приготовлялись уже до евакуації, одначе лад привернено і влада видала відозву підкреслюючи, що нема причини вибиратись.

Рукопашний змаг паризьких радних.

ПАРИЖ, 27. 6. ПАТ. При виборах президії генеральної ради департаменту Сени дійшло до інцидентів між членами лівих і правих ґруп. Спричинив це внесок одного комуністичного радного, щоби розвязати фашистівські ліги. У своїй промові цей комуніст заявив, що 6. лютого був днем злодіїв, а коли предсідник ради міста Парижа запротестував проти цього, комуніст заявив: „Так, таких злодіїв, як ви". Це викликало велику метушню на салі. Один радний ударив у лице комуніста і це було гаслом до загальної бійки. Кидали кріслами й ріжними предметами. Префект Сени дістав у голову бляшаною скринькою. Бійка тревала кільканацять хвилин, аж кількох радних і возьні приверн́ули спокій.

Знеславлення історії нашої церкви.

„Вінець“ целібатної реформи.

(Продовження.)

Та це так тільки в зачадженій і тісній голові автора, що взявся вчити інших, замісць щоб вперед сам навчився справжньої історії християнства. 1) Аргумент о. Мартинюка був би тільки тоді стійний, колиб у св. Письмі було написане, що на священиків треба брати **вдівців**, які були тільки раз жонаті, а потім уже не женилися бодай через кілька років і жили у здержности, як це ап. Павло говорить про „вдовиці“-діяконіси (І Тим. 5, 10). Але коли хтось є мужем одної жінки, то **по чому можна знати:** чи він другий раз не женився би, якщоб йому жінка вмерла, і чи був би „охочий та досить сильний до повної повздержности“? Отже думка о. Мартинюка є вповні безкритична. Він чваниться розумінням св. Письма, та поправді повинен соромитися за це своє „розуміння“. 2) В тій самій главі, де ап. Павло говорить про подружжя і дівство, сходить він аж ось до таких інтимних директив: „Не відмовляйте одно одному, хіба за згодою до часу, щоби віддатися молитві, і знову лучіться, щоб не спокушував вас сатана задля вашої нездержности. А це подаю як дозвіл, не як приказ“ (І Кор. 7, 5—6). Якщоб ап. Павло так розумів свої слова „муж одної жінки“, як йому сугерує о. Мартинюк, то він на цьому місці рішучо мусів би **відокремити священиків** і сказати, що епископи й діякони **завсіди** мають жити у здержности. Колиж такого відокремлення **ніде** в св. Письмі нема, а є „ад гок“ директива, адресована до **всіх вірних, що жонаті**, то на якій основі в апостольських часах міг бути „самозрозумілий звичай“, що ніби священики мають жити зі своїми жінками в повній здержности?

3) Синод в Ельвірі (в Еспанії) 306 р. видав такий канон для своєї краєвої Церкви: „Сподобалося приказати всім епископам, пресвитерам і діяконам, взагалі всім духовним, що є в службі, щоб здержувалися від своїх жінок і не родили дітей; а хто поступив би інакше, того мають усунути з духовної достойности“. Зі стилізації канону ясно, що до 306 р. ані на заході не було „самозрозумілим звичаєм“, що священики мають здержуватися від своїх жінок і не мати дітей. Без сумніву цей звичай на заході мусів бути поширений уже в перших трьох віках і саме його мусів вищий клир пропагувати та до ельвірського канону не був він ані загальний, ані обовязковий. Але якби первісна церква так розуміла слова „муж одної жінки“, як о. Мартинюк каже їх розуміти, то звичай, про який мова, мусів би бути обовязковий і загальний уже від апостольських часів і то не тільки на заході, але й на сході. Тоді й ельвірський канон та рескрипти папи Сириція (384—398) і Інокентія (402—417), що говорять про те саме, мусіли би мати зовсім іншу стилізацію: покликувалися би на слова св. Письма: „муж одної жінки“, **а вони власне ці слова обминають.** 4) Як треба розуміти слова „муж одної жінки“, про це повчає нас **і нині жива традиція східної церкви.** Колиж о. Мартинюк не довіряє цій традиції нашої Церкви, то повинен був заглянути до історії, щоб з неї навчитися правди. Тоді зрозумів би, що слова „муж одної жінки“ не є придумані спеціяльно для священиків.

В первісній церкві, чи то з уваги на Христові слова „що Бог звязав, чоловік нехай не розлучає“, чи то через тодішні гостріші аскетичні вимоги, „муж одної жінки“ це було **загальне правило** (постулят) **для всіх християн**, наскільки женилися, а не тільки для священиків та „святих вдовиць“-діяконіс. Друге подружжя вважалося за **пляму** навіть на мірянах, тому церква спершу ані не благословила його, а дружоженців виключала від причастя на рік або й на два (4-те правило Василія Вел. в посланні до Амфільохія). Такий то сумний маневр о. Мартинюка зі св. Письмом. Не менше сумний його маневр зі соборами.

(Далі буде.)

Єремія Теольоґ.

Сойм закінчив свої наради.

Приняли проект закону про вибір президента і виборчу ординацію до сойму.

ВАРШАВА, 28. 6. ПАТ. Вчора пополудні сойм радив над проектом закону про вибір президента, який реферував віцемарш. Цар. Референт пригадав постанови конституції в цій справі, обговорив вибір лекторів, загальне голосування та інші технічні справи вибору президента. Вкінці домагався, щоб сойм відкинув усі поправки і приняв проект закону. В дискусії промовляли посли: Ст. Стронський (енд.), Криса (люд.) і Свйонтковський (ППС), які критикували проект закону.

По відповіди віцемарш. Цара сойм приняв проект закону про вибір президента в другім і третім читанні, відкинувши всі поправки опозиційних послів.

Нині засідання сойму почалось в год. 10. передполуднем. Темою нарад трете читання проекту закону про виборчу ординацію до сойму. Референт пос. Подоський заявив, що нова конституція і нові виборчі закони подиктовані не груповим інтересом і обхоплюють найглибше польську державну рацію. Тому просив, щоб сойм приняв проект закону в третім читанні без змін.

По заявах, яку склали представники опозиційних клюбів, відбулось поіменне голосування. За проектом голосувало 216 послів, проти проекту 89, неважних голосів 7.

Маршал сойму замикаючи засідання заявив, що про чергове засідання повідомить послів на письмі.

З польської преси.

Про польську політику
в Галичині і на Волині.

У консервативному „Часі“ появилася 25. ц. м. велика вступна стаття п. н. *„Дві окраїнні політики“*, яка зраджує перо непоганого знавця відносин на українських землях у Польщі та ще кращого знавця нинішньої урядової політики на тих землях. Стаття писана цікаво й живо і проводить тезу, що польська національна політика зовсім фальшиво легковажить та поборює український національний елемент у Галичині та зате штучно витворює і підтримує гурт вірних місцевій адміністраційній владі українських інтеліґентів на Волині. Фатальні наслідки такої політики автор виказує на прикладі істнуючих відносин тут і там, при чому між рядками каже додумуватись про ті сумні явища й події з останнього часу на північно-західних землях, про які годі виразніше писати.

На вступі покликується на проурядовий часопис „Волинь“, який пише про

„стан кипіння на волинському селі, про розчарування й омапні обіцянки, та поміщує некрольоґи попів, убитих невідомими винуватцями. Це не є речі на велику мірку, а проте остільки небезпечні, що постійно повторяються“.

Дальше автор протиставить Галичину Волині, вказуючи на український сильний інтеліґентський стан у Галичині, на політичні й культурні традиції, організованість українців у рямцях леґальних установ та — всупереч офіціяльній формулці — тісний звязок української галицької інтеліґенції з рідним селом, а через те переможний її вплив на життя цілого народу. На Волині, мовляв, усього того не було, зате уряд рішив все це „створити“, наслідуючи подекуди спроби австрійського Стадіона, але — в інших часах, серед інших обставин та „в багато менше здібному виконанні“.

„У висліді маємо сьогодні на Волині політичний „рух“ тамошніх українців, що відноситься „льояльно“ до Польщі. В тому самому часі кожну партію галицьких українців вважаємо ірредентою. Нищимо політичний рух українців в Галичині, бо загрожує прилюдному спокоєві. Самі його творимо і підтримуємо на Волині, бо — згідно з плянами його творців — творить звязок мас населення з державою. Після кількох літ такої політики маємо спокій в Галичині і безупинний, хоч періодами потахаючий, стан неспокою на Волині. Вістки про ті неспокої перехрещуються з вістками про щораз нові заяви льояльности, які польській державі складають провідники українського волинського руху. Галицькі посли на такі заяви скупі, зате стан речей на їх теренах значно ближчий понятті льояльности, ніж те, з чим стрічаємось на Волині. Можна гадати, що обидві групи послів не панують над своїми теренами. Але участь політичних партій у культурному й господарському житті галицьких українців перечить цьому...“

Автор ставить точку над „і“, заявляючи, що *„на Волині ми створили одну з численних наших фікцій“*. Щодо Галичини, автор пояснює розмірний тутешній спокій двома причинами: упадком радянофільських та явно комуністичних впливів наслідком подій на Совітській Україні та зміною міжнародніх відносин (польсько-німецьке порозуміння). Автор застерігається, що українські партії не були на німецьких послугах, а проте впевняє, що підпілля таки було з Німеччиною звязане і що міжнародня коньюнктура той звязок перірвала. Тих моментів не можна застосувати до волинського ґрунту. З притиском звертає теж автор увагу, що для поляків галицький український *протиросійський* національний рух „не повинен бути неприємний“.

Закінчує автор свою статтю таким льоґічним висновком:

„Можна мати різні погляди, коли річ іде про становище держави до національних меншин. Це безсумнівна справа, що треба дбати за те, щоб політичні партії меншин ставились до держави якнайбільш позитивно. Однак тільки з такими можна доцільно співпрацювати, які витворило з себе справді само населення та які мають у ньому сильну і життям стверджену опору. Супроти українських партій найкращою порадою хай буде: старатися співпрацювати з ними якщо тільки істнує можливість тієї співпраці, та безоглядно поборювати всі ті, які стоять на протидержавному ґрунті. Але й також самому не творити нових партій з сумнівною, як бачимо, вартістю. З нинішнього досвіду слід винести саме таку науку“.

— До повищого розумного висновку слід би додати ще хіба те, що й на Волині істнує українська національна свідомість мас, але організувати її та оформлювати в установах і організаціях з програмою позитивної і творчої праці можуть тільки люди, які знають однаково народні маси, їх психіку й настрої, як теж саму ту творчу й позитивну працю, — люди, які не звужують всієї своєї „місії“ і „праці“ до — декларацій льояльности, потрібних для згаданої у „Часі“ фікції та для особистих користей таких „діячів“. Українські політичні партії в Галичині теж не беруть відповідальности за те, що сьогодні чи завтра можуть зробити *одиниці* з революційного підпілля. Але це залишаться акти одиничні, бо все громадянство і ввесь нарід стоїть під ідейним впливом і організаційним проводом громадян, що проповідують гасла творчої праці і під цими гаслами боряться і за політичні права нації, за розбудову її політичних, культурних і господарських надбань. Фікції тут ніякої нема та і ніякі штучні заяви деінде її не створять.

Погром японських кольоністів.

МУКДЕН, 28. 6. ПАТ. Начальна японська команда повідомляє: 50 англійських миль від Шан-Гай-Квану гурт китайців напав на японську кольонію і знищив її до тла. Пять осіб убили, багато ранили. Китайці забрали зі собою 20 осіб, між ними кілька жінок і дітей. Японські війська почали погоню на літаках.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Фінансова комісія французької палати депутованих прийняла нині 14 голосами проти 7 проект закону, щоби признати 300 міліонів франків як додаткові кредити на військо.

— Французький контрторпедовець „Верден" приїхав нині рано до пристані у Варні. Адмірал Ріве склав нині офіційні візити.

— Переговори між Манджу-Ко й урядом зовнішньої Монголії, що їх вели на двірці в Манджулі, по триденних спробах припинилися. Зовнішня Монголія відкинула манджурські домагання у справі визначення кордону між Манджу-Ко й зовнішньою Монголією.

— В четвер у вечорі у цілій Бадениї чути було сильні підземні тремтіння. Шкід не було. Теж у Віртембергії і Баварії слабі землетруси тревали яких 10 секунд.

— У білгородській пресі появилися вістки, що походять з хорватської опозиції, які заперечують подані раніше інформації про майбутню співпрацю між групою хорватів Мачека і демократом Давидовичем та хліборобською партією Йовановича. Притім зазначено, що таку співпрацю передбачали тільки на час виборів.

—o—

Клопоти з документами тотожности.

Пресова конференція у міськім уряді евіденції населення.

В пятницю 28. червня ц. р. у бюрі нач. Кшаковського при вул. Рутовського ч. 11. відбулася в год. 10.30 передполуднем пресова конференція з метою поінформувати представників преси про діяльність уряду евіденції населення. Громадяни, — говорив референт нач. Кшаковський — які перед виїздом зі Львова на відпустку або на збірні прогульки до чужих держав розбиваються за документами тотожности („доводами особистими") і їх негайно не можуть дістати з приводу великого натовпу перед бюром евіденції населення — нарікають безосновно на урядовців. В дійсности і трьох урядовців, які видають документи тотожности — не мають змоги поладнати тепер серед страшної спеки коло 100 справ. І тому зацікавлені громадяни — говорив нач. Кшаковський — здебільша самі завинили, бо за документи тотожности повинні подбати бодай декілька днів наперед і не відкладати до останнього дня свого виїзду зі Львова. В останніх днях перед виїздом прогульки до Ґдині зголосилось більше як 100 осіб. А тому, що кожний громадянин, який хоче придбати документ тотожности мусить привести зі собою ще двох свідків, натовп перед бюром дуже великий. Представники преси мали змогу ствердити оживлену і відповідальну працю цілого виділу V а магістрату, який примішується в будинку при вул. Рутовського ч. 11. Цей виділ складається з трьох бюр: статистичного, правно-адміністраційного та евіденції населення.

Статистичне бюро подає статистику населення Львова, яку оголошує у чвертьрічнику „Львув в цифрах", на жаль як сирі, як слід неопрацьовані причинки. Правно-адміністраційне бюро видає документи про громадянство, посвідки замешкання і цертифікати, себто карти приналежности. Бюро евіденції насел. поладнує зголошення замешкання (200 денно) і посвідки замешкання, необхідні до пашпортів, дозволи на ношення зброї, свідоцтва моральности і документи тотожности (50). Мельдункове бюро вгинається від праці, бо коло 1000 осіб щоденно змінює адреси, місячно коло 30.000 осіб. В цілім виділі працює 87 урядовців. Представники преси оглянули ці бюра, де ствердили оживлену працю та завнайомились з технічними уладженнями (сеґреґаторами), які влекшують працю урядовцям бюра евіденції населення. В дискусії представники преси звертали увагу на бюрократизм, погану поведінку урядовців з людьми. Відповідали нач. Кшаковський і Плонський, начальник президіяльного бюра.

НОВИНКИ

— **Іспит зрілости** у гр. кат. Малій Семинарії у Львові відбувся у днях 1—21. червня ц. р. під проводом делегата гр. кат. Митрополичого Ординаріяту, о. крил. Ю. Дзеровича. Видержало іспит 62 абітурієнти (вичислені в 167 ч. „Діла"). Не допущено до іспиту 9, не здало іспиту 10 кандидатів.

— **VIII. кляса в гр. катол. Малій Семинарії у Львові.** Подається до відома заінтересованим, які внесли прохання о прийняття до VIII. кл. гр. катол. Малої Семинарії у Львові, що гр. катол. Митрополичий Ординаріят дозволив ще вийнятково відкрити для них у шк. році 1935-36 VIII. клясу. Інформації в справі прийняття до тої кляси подає Дирекція гр. катол. Малої Семинарії у Львові, вул. Сикстуська ч. 39а. Вступні іспити будуть дня 3. вересня ц. р.

— **Відгомін Зелених Свят.** Перед окр. суддею, д-ром Дворжаком у Львові стануло сьогодні шість українців, яким закинено, що підчас панахиди на Янівському цвинтарі в першому дні Зелених Свят брали участь в киданні каміння на поліцію. До обвинувачених належать: 1) Богдан Петро Мулик, 24-літній електромонтер; 2) Іван Шимчишин, 21-літній учень гімн., 3) Михайло Возняк, 32-літній дозорець з Богданівки; 4) Петро Карабан, 27-літній технік; 5) Микола Павлишин, 23-літній студент теольогії; 6) Стефан Тринчук, 25-літній столярський челядник. Розправу відложено, тому що не явився обв. Карабан.

— **Народній промисл звільнений від промислових карт.** Останній розпорядок м-ства промислу та торговлі про пільги для народнього промислу звільнює сільське населення, яке займається виробом оздібних і ужиткових предметів, від усяких формальностей, яким підлягають ремісники згідно з промисловими приписами. Згідно з цим особи, які виконують народній промисл, необовязані викуповувати ремісничі карти, ні реєструватися.

— **Умови з контрактовими вчителями.** Дня 1. липня ц. р. входить у життя розпорядок міністерства освіти про умови з контрактовими вчителями в державних школах. Першу умову з контрактовим учителем, що має вчити один шкільний рік, робиться на 10 місяців від 1. вересня до 30. червня наступного року. На 12 місяців можна робити службові умови з контрактовими вчителями в деяких фахових школах, як рільничих, городничих і т. п., де вчительський персонал працює теж підчас ферій.

— **Спека.** Метеорольогічні вістки вказують, що в краях західної Европи настав у спеці вже перелім, який переноситься поволи на схід. Вчорашній день (четвер) був найгорячіший. Повисихали потоки та річки, вода в більших ріках сильно обнизилася. У Вислі та Варті втопилося кільканадцять осіб, що шукали в купелі прохолоди. Багато осіб по містах занедужало від сонішного удару. В Берліні вмерло від сонішного удару 12 осіб. У Варшаві від жахливої спеки казяться коні. На ратункову стацію зголосилося 5 осіб, покусаних скаженими кіньми. Наслідком спеки горять села. Сьогодні (пятниця) у Сх. Галичині слідне уже незначне захмарення несене північно-західним леготом. По містах хто може, пакується і їде в гори, на села і т. п.

— **Страйк 800 робітників у Сколім** тревае дальше. Застрайкували не тільки робітники в промислових заведеннях братів Ґредель у Сколім, але й в електрівні в Демні, що доставляє світла фірмі Ґредель. Всяка інтервенція влади не помогла, бо обі сторони обстають при своїх домаганнях.

— **Заквестіонована продаж.** В окружному суді у Львові станули учора власник реальности і будівельний майстер Йосиф Делькевич, його жінка Юлія і донька, м-ра фармації Іванна під закидом ошуканства. На основі акту обвинувачення Делькевич і його жінка позбулися фікційно своєї реальности в Янові в користь доньки Іванни, щоби зробити шкоду своїм вірителям. Обвинувачені заперечили, немачеб контракт купна і продажі в користь доньки був фікційний, і заявили, що є досить богаті, щоби покрити претенсії у висоті кільканацять тисяч зол. Розправу відложено задля покликання свідків.

— **Подружа трагедія** розігралася вчора у Львові в домі при вул. Гундуліча. Колишній видавець брукової „Газети Цодзенної", Мечислав Тумен, застрілив свою жінку трьома револьверовими кулями і зголосився на команді поліції при вул. Казимирівській, де його арештували. Тумен відомий у Львові не тільки зі своєї газети, яку видавав свого часу зі своїм батьком, але й як герой частих еротичних скандалів. Підчас війни як австрійський підстаршина Тумен викрав доньку одного гр. кат. священика в рудецькому повіті й оженився з нею. Опісля познайомився з донькою одного львівського журналіста, але стрінувся з рішучим спротивом родичів дівчини. Тоді розійшовся зі своєю першою жінкою й оженився з богатою панною, що мала ґрунти й парцелі під Львовом. Але і з нею не жив довго. Дісташи розвід при помочі одного визначного політичного діяча, б. міністра, взяв вінчання в евангелицькій церкві у Львові зі старшою від себе, богатою вдовою по власнику бюра оголошень, Якобім. Але й з нею не жив добре, живучи розгульно і марнотратно, а врешті її застрілив. Справою занялася слідча влада.

— **За образу держави.** Виленський окружний суд засудив литовського священика, Бенедикта Криштофаника за образу польської держави на 500 зол. гривни з заміною на 2 тижні арешту.

—o—

Із судової салі.

ЗА НЕСОВІСНЕ ВИКОНАННЯ ОБОВЯЗКУ І ЗНЕВАГУ ПОЛІЦАЯ.

Перед апеляційним судом у Львові відбулась цікава розправа проти о. Ярослава Муровича, пароха в Нестаничах пов. Радехів, якого окружний карний суд у Золочеві засудив на півтора року вязниці за провину зі статтей 195, 286 і 132 §. 1 к. з. Провину зі статті 195 засуджений мав поповнити в той спосіб, що охрестив у греко-католицькому обряді Романа Гавптмана, якого вже скоріше охрестив римо-кат. парох в Холоеві. Отже підсудний поповнив провину зі статті 195 к. з., бо змінив безправно „цивільний" стан іншої особи.

Провину зі статті 286 к. з. мав поповнити підсудний в той спосіб, що вписав до метрикальних книг фальшиву дату уродин Романа Гавптмана а саме: дату 4. березня 1934 р., хоч Роман Гавптман фактично уродився 23. березня 1934 р.

Провину зі статті 132 §. 1 к. з. мав поповнити підсудний в той спосіб, що до поліцая Мроза, який домагався видати відпис метрики Р. Гавптмана, сказав слова: „Не видаю метрики першому-ліпшому хлистикові".

Від згаданого присуду вніс засуджений апеляцію і в середу 26. червня ц. р. відбулася апеляційна розправа у Львові. Засуджений боронився щодо провини зі статті 195 к. з. (зміна цивільного стану), що хрестив Романа Гавптмана на домагання його матері, незнаючи, що ця дитина вже охрещена в римо-кат. обряді. Щож торкається уродження дитини, то вписав її до метрикальних книг так, як це подали одноздгідно матір і баба дитини. Зате провину зі статті 132 §. 1. к. з., зневагу поліцая, підсудний заперечив вину.

Апеляційний суд увільнив о. Ярослава Муровича від провини зі статті 195 к. з. (зміни цивільного стану через друге охрещення), зате затвердив присуд щодо вини зі статтей 286 і 139 §. 1. к. з. Суд прийняв, що обвинувачений „не доповнив обовязку урядовця і ділав на шкоду публичного і приватного інтересу", бо не ствердив всіми можливими способами правдивої дати уродин Романа Гавптмана.

Вину за зневагу поліцая Мроза приняв суд на основі зізнань двох заприсяжених поліцаїв. За обі провини суд засудив о. Я. Муровича по 6 місяців вязниці, визначуючи спільну кару на 12 місяців і не припинив виконання кари. Засуджений зголосив апеляцію.

Трибуналові проводив суддя **Джевський,** вотували Ліплерт і Ягодзінський, обвинувачував прок. Гриневецький. Боронив адв. **д-р Семен Шевчук.**

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

В середу 26. червня ц. р. помер **о. Омелян Король,** совітник гр. кат. консисторії, парох Новиці, принявши Найсвятіші Тайни, в 70 році життя і 45 р. священства по довгій і тяжкій недузі. Похорони відбудуться з парохіяльної церкви в Новиці в суботу 29. червня ц. р. З Покійним сходить до гробу ревний душпастир і невтомний працівник на народній ниві. В молодих своїх літах побіч ревної душпастирської праці, яку поверх 25 літ сповняв у Бережанщині — найдовше в Саранчуках — віддає теж себе з повною посвятою праці для народу в усіх ділянках його діяльности.

Переносить невигоди та скитання за часів світової війни. В 1916 р. стає переходово парохом у таборі виселенців в Ґмінді, де теж піклується долею виселенців — підчас визвольних змагань скитається разом з армією УГА по широкій Україні. По повороті до краю підривають його здоровля післявоєнні переживання між іншим і „Бригідки". Змушений покинути Бережанщину в 1920 р. переноситься до Новиці, калуського повіту, де побіч душпастирської праці бере живу участь у відновленій праці на народній ниві. Вічна Йому Память!

—•—

СПОРТ.

ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

Відплатні змагання між дружинами Україна — **Польонія** (Перемишль) відбудуться в неділю 30. червня ц. р. в год. 5-тій пополудні на грищі Чорних.

Ці змагання попередять в год. 3-тій пополудні **Україна II — Лехія II.**

Дописи.

ЧОРТКІВЩИНА.

Прогулька до найкращої кооперативи в чортківському повіті. За почином дирекції Окружного Союзу Українських Кооператив в Чорткові відбулася 23. червня ц. р. прогулька кооператив, членів Союзу Кооператив, до села Базару в чортківському повіті, щоби познайомитись з досягненнями в кооперативній та культурно-освітній ділянці. В годині 10-тій рано зїхалося до Базару 115 громадян, в тому числі 6 жінок із Сосулівки і 1 з Калинівщини, що заступали 18 кооператив для загального закупу і збуту. — Всі представники взяли участь в богослуженні в місцевій церкві, опісля оглянули кооперативну крамницю з її 3-ма філіями, Районову Молочарню, рільничі машини, власність кооперативи для заг. закупу і збуту і дім чит. Просвіти. Інформації давали прогульковцям члени управи місцевої кооперативи, а в Районовій Молочарні начальник відділу Маслосоюзу в Чорткові, п. Тезенко Василь. Опісля зроблено фотографічні світлини, а дальше зійшалися всі учасники прогульки у великій салі чит. Просвіти. Дир. ОСУК п. Василь Шмата, виголосив реферат про завдання кооперативної організації, про її матеріяльні і моральні користи, а зокрема висував досягнення кооперативної організації в Базарі, що під оглядом освітно-економічної роботи стоїть на першому місці в повіті. Кооператива для загального закупу і збуту в Базарі істнує від 1922 р. При заміні маркової валюти на золотову остала тільки з тим маєтком, що був у товарах. Та це не зразило громадян. Під проводом ідейного гуртка господарів, забралися з повною посвятою до дальшої праці й довели до того, що в 1934 р. кооператива обєднувала 95 проц. населення села, добула власного майна на суму 21,344.88 зол., торги її споживчими товарами давали 372.285.64 зол., продуктами 288.717.83 зол., машинами 18.496.35 золотих, а всі зиски за 10 років дали суму 73,611.67 зол. Кооператива для заг. закупу і збуту закупила для вжитку членів моторову молотілку, тріер, сівник і інші менші машини, купила дім від приватного купця, жида, та примістила там одну зі своїх філій, дала почини до оснування кредитової кооперативи, помагала організувати молодь, даючи субвенції на оплату дірігента, що зорганізував та вишколив хор так, що в змаганнях за мистецтво повіту Базар дістав перше місце і нагороду. Кооператива дала дальше почин до закупу дутої орхестри, даючи на те поважну суму грошей, а вкінці вибудувала своїм коштом мурований дім, в якому за почином ОСУК. приміщено Районову Молочарню, основану перед кількома місяцями. По рефераті дир. Шмати забрав голос о. Вигориньский і обговорив значіння клича „Свій до свого“ та клича „Народ собі“. Вкінці голова наради подякував учасникам, що зволили прибути до Базару в гості, а після відспівання національного гимну, замкнув анкету.

ТЕРНОПІЛЬЩИНА.

Свято Могил. Першого дня Зелених Свят (6. червня ц. р.) відбувся в Тернополі величавий процесійний похід тернопільського громадянства на могили, де спочивають укр. січові стрільці і члени УГА. Тернопільська філія Укр. Краєвого Товариства Охорони воєнних могил перевела вже давніше упорядкування стрілецьких могил та удержує їх в належному порядку. На могилах відправлено панахиду, в якій взяло участь усе наше місцеве духовенство. Цього року не було процесій зі сусідних сіл, бо їх заказала влада, була тільки процесія з Гаїв Великих, що належать до тернопільської парохії. Яка була поведінка [illegible] органів по селах, вказує на це факт, що дня 15. червня ц. р. явився у пароха Заруде о. Петра Іванова постерунковий з Янковець зі солтисом із Заруддя Матвієм Мовчаном і заявив йому, що з доручення тернопільського старости, котрий заказав всякі процесійні походи на цвинтар і на могили поляглих в часі Зелених Свят, а навіть правити за них панахиду в церкві — а то під загрозою потягнення до карно-адміністраційної відповідальности. Подібний заказ одержали і інші священики в тернопільському повіті. Кромі цього на дорогах, що ведуть до Тернополя, в неділю 16. червня ц. р. розтавлено поліційні сторожі, які не пускали селян на свято могил в Тернополі. Так пр. два постерункові на дорозі в Іваневі Горішнім завернули того дня багато людей, що йшли до Тернополя, щоб взяти участь в процесії. Те саме було і в інших селах. Можна догадатися, яке враження в українських селян і селянок викликало згадане вище зарядження тернопільського старовства.

Нові книжки й журнали.

о. Д-р Йосиф Сліпий: „ВІРА І НАУКА.“ Бібліотека „Дзвонів“ ч. 12. Львів, 1935. Стор. 24. форм. 8-о.

Уляна Кравченко: „CARITAS“, поезії. Видавництво Загальної Книгозбірні. Ч. 32. Стор. від 280—350. ф. 16-о

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Субота 29. VI. год. 8 веч. „Школа податників“.

Неділя, 30. VI. год. 8 веч. „Школа податників“.

Театр Рівнородностей.

Нечинний.

Кіна.

АДРІЯ: „Долина тривоги“, „Страшна ніч у Зоо“.

АПОЛЬО: „Фраскіта“.

АТЛЯНТИК: „Гармонія“ (большевицька муз. комедія) „Світ залюблений“ (амер. комедія).

ВАНДА: „Пісня пісень“, та „Зле кохана!“

ГРАЖИНА: „Мушу бути молодий“.

КАСІНО: „Віденські ночі“.

КОЛІСЕЙ: „Вбивство в Трінідаді“, ревія „Останній раз бавимо вас!“.

КОПЕРНИК: „Нічне життя богів“ та „Добра ворожка“.

МАРУСЕНЬКА: „Нічне життя богів“, „Добра ворожка“.

МІРАЖ: „Весняна парада“ з Фр. Галь.

МУЗА: „Білі люди“, „Все жарт“.

ПАКС: „Голгофта“.

ПАЛЯС: „Несхопний“ (на осн. Ед. Волеса), „Людина без лиця“.

ПАН: „Не хочу знати хто ти“.

РАЙ: „Азбука кохання“ з Димшою та Круковським.

СВІТ: Нечинний.

СОНЦЕ: Збещещена“ та ревія.

СТИЛЕВЕ: „Ганка“, Іна Беніта і ревія.

УТІХА: „На дні Океану“ та ревія.

ХИМЕРА: „Місто під терором“.

Під увагу читальням!

Старші типи радіоприймачів змодернізовані з повною гарантією. — 4-тиро лямповий з голосником, батерією і акумулятором зол. 120·—

„EKRAVOKS“

АКАДЕМІЧНА ч. 11.

Закордонне радіо.

Субота, 29. червня 1935.

Відень (506,8) 11·40 Концерт орх., 12·55 Легка музика, 15·45 См. квартет, 22·25 „Пісня купця Калашнікова“ муз. легенда (на осн. Лермонтова) Ляфіта, **Братислава** (298,8) 20·45 „Хай чорти заберуть гроші“ оп. Візіма, **Кошиці** (259,1) 10·00 Серенада Бетовена, 10·40 Нар. пісні, **Прага** (470,2) 7·00 Концерт, 10·05 Форт. ресітал, 18·00 Хлоп. хор, **Париж** (1648) 20·00 Концерт, 20·45 „Ле Гіля“ лір. опов. з муз. Руссо, **Атльона** (531) 21·15 Спів, **Білгород** (437,3) 13·15, 18·30 Пісоньки, **Любляна** (569,3) 9·00 Рел. пісні, 21·45 „Парсіфаль“ оп. Вагнера (III. дія), **Берлін** (356,7) 18·55 Віден. мельодії, 22·30 Вес. програма, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14·00, 16·00 Вес. програма, **Мінхен** (405,4) 19·05 Камер. концерт, **Будапешт** (550,5) 15·30 Легка музика, 18·20 Арфа, 19·20 Солісти (муз., сп.), 22·30 Концерт військ. орх., **Міляно** (221,2) 11·30, 13·10 Легка музика, Популярні мельодії, 21·30 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 17·10 Солісти (муз., сп.), 20·50 „Льодаєта“ оп. Масканія.

Неділя, 30. червня 1935

Відень (506,8) 11·45 Симф. концерт, 15·30 Тріо Сметани, 22·25 Легка музика, **Прага** (470,2) 8·45 Форт. квінтет г-моль Сука, 11·00 Концерт, 21·25 Легка муз., **Париж** (1648) 12·15, 17·00 Концерт, 14·45 Вес. всячина, **Берлін** (356,7) 12·00 Концерт, 18·00 Пісні й дуети, 20·00 „Алесандро Страделя“ ром. оп. Фльотова, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14·40 Німецькі нар. пісні в Югославії, 15·10 Дитячі сцени Р. Шумана, 15·30 Вес. мельодія, **Кельн** (455,9) 17·40 Скрипка та форт., **Ляйпціг** (382,2) 11·30 Кантата Баха, 14·25 Соната ф-моль на два форт. Брамса, **Мінхен** (405,4) 16·00 Вок.-муз. концерт, 18·00 Камер. концерт, 20·20 „Ді Шнайдер фон Шенав“ ком. оп. Брандт-Буіса, **Будапешт** (550,5) 12·30 Концерт оп. орх., 18·30 Сальон. концерт, 20·10 „Королева краси“ оп. Пакши, **Міляно** (221,2) 17·30 Легка музика, 20·40 „Іль Перголезе“ оп. Ляндія, **Рим** (420,8) 17·30 Вок.-муз концерт, 20·45 Орх. концерт.

Львівське радіо.

Субота, 29. червня 1935.

8·30 Ранішня авд. 10·00 Великі марші з гр. пл., 10·15 Поморе Монюшці, 11·57 Сигнал часу, 12·03 За морями при берегах сонішньої Африки, 12·20 Муз. поранок, 13·00 Гутірки на тому світ, 13·20 Музика про море, 14·00 На контрторпедовці, 14·25 Найгарніша гр. пл., 15·00 З мікрофоном по старому Львові, 15·10 Твори на цитрі з гр. пл., 15·22 Що любить, а перед чим бориниться бджола, 15·35 Легка музика з гр. пл., 14·45 Для ст. дітей: Гдиня, 16·15 Техн. скринька, 16·30 Прелюдія Дебісі (ост.), 16·50 „Мандрівка Іванни“, 17·00 Концерт орх., 18·00 Спорт. порадник, 18·10 Хв. поезії: „У сумраку зір“ Тад. Міцінського, 18·15 Пісні про море, хор, 18·30 Огляд видавництв, 18·40 Сільва рерум, Мист. життя, 18·45 Концерт міш. хору, 19·13 Реклям. концерт, 19·25 Одинацятьлітний Івась Гнатович із Волошина біля Підгаєць, лавреат лет. конкурсу, перед мікрофоном, 19·30 Пісні, 19·50 Акт. гутірка, 20·00 Пісні без слів, мала орх., 20·45 Веч. денник, 20·55 Образці з життя давньої та суч. Польщі, 21·00 Авд. для закордону: 21·30 З оп. Нововейськово: „Легенда Балтику“ симф. орх., 22·00, 22·01—22·15 Спорт. вістки, 22·20 Образці знад моря (муз., сп.).

Неділя, 30. червня 1935.

8·30 Ранішня авд., 10·00 Опери Пучінія: „Батерфляй“, „Тоска“ з гр. пл., 10·30 Репортаж, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Великопольське село танцює, 12·20 Муз. поранок; у перерві ок. 13·00 Театр Уяви: „З мужика король“ (комедія П. Барики з 1637 р.), 14·00 Найгарніша гр. пл., 15·00 Нар. обрядовий місяць: Липень, 15·10 Музика з гр. пл., 15·22 Огляд ринків рільних продуктів, 15·35 Вебер: „Запросини до танку“ з гр. пл., 15·45 Після повороту з хліб. школи, 16·00 Концерт солістів (муз., сп.), 15·45 Перший польський письменник-мариніст, 17·00 Концерт малої орх., 18·00 З табору військ. радіотехн. приспосіблення, 18·15 Біляі Маєрл вик. власні композиції (з гр. пл.), 18·30 Спів, 18·45 Давні й новочасні диджанси, 19·10 Реклям. концерт, 19·25 Тріо, 19·50 У поліційному авті в Шікаго, 20·03 Й. Пілсудський як творець військ. сили, 20·10 Симф. концерт, 20·45 Думки Й. Пілсудського, 20·50 Веч. денник, 21·00 Ресітал М. Саленького (тенор) в супр. форт., 21·30 Хата Жеромського, 21·45 Фр. пісонька з гр. пл., 22·01 22·15 Спорт. вістки, 22·20 Концерт орх. маринарки в Гдині, 23·05 Нар. музика і спів із гр. пл.

По розвязанні спілки відкрито в новому льокал

СКЛАД і РОБІТНЮ ВЗУТТЯ

О. БЕРЯК, вул. Руська ч. 18

напроти церкви. 1756 4-16

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·25—5·27 зол.

Нім. марка 1·75—1·85, фр. франки 34·90—35·00, шв. франки 172·50—173·50, фунти стерлінги 26·00—26·20, австр. шілінги 98·00 — 101, чеські корони 22·00—22·25, рум. леви 30·00—32·00, діри 42·00—44·00.

Золото: Долари 9·18—9·20, Франки фр. 34·80—35·60, Дукати 83·00—84·00, Корони 37·00—37·50, Рублі 4·75 — 4·85. 1 гр. зол. 5·924.

Срібло: Корони австр. 0·34, Рублі 1·50, Фльорени 0·85, 1 гр ср. 0·07—0·08.

Заставні листи.

4 1/2 проц. дол. Т. К. З. 43·00—44·00, 5 проц. дол. Б. Г. 51·00—53·00, 4 проц. Зол. Б. Г. 43·00—44·50, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 46·00—48·00, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 52·00—55·00, 4 проц. Б. Г. К. 61·00—64·00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62·00—65·00, 4 проц. позичка м. Львова 46·00—47·50.

Преміївки.

Доларівки 52·50 — 54·00, Інвестиційна 104·00—107·50, Будівельна 42·00—44·00.

ЗБІЖЕ.

Ціни парітас	Підволочиська від до	Львів від до
Пшениця одноц.	16·25—16·50	17·75—18·00
Пшениця збірна	15·25—15·50	16·75—17·00
Жито одноціле	13·00—13·25	15·00 —15·25
Жито збірне	12·50—12·75	14·50—14·75
Ячмінь одноцілий	12·75—13·00	
Ячмінь на мливо	12·25—12·50	14·25—14·50
Гречка на мливо	17·00—17·25	
Крупи гречані	30·00—31·00	
Мука пш. I. Б.		32·00—32·50
Мука пш. I. Ц.		30·50—31·00
Мука пш. I. Д.		29·00—29·50
Мука пш. I. Е.		29·00—29·50
Мука житня I. кат. до 55%	22·00—22·50	26·25—26·75
Мука житня I. кат. до 65%	21·50—22·00	25·00—25·25
Висівки ячмінні		7·75— 8·00

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 28. червня ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів
1 кг. масла дес.	2·10 зол.
1 кг. масла експорт.	2·15 „
1 л. сметани	0·60 „
1 к. яєць	2·60 „

Ціни на молоко не ставить.

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Тенденція на масло і яйця сильна, на молоко і сметану вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 18 VI ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахоубійні „М. С.“ у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята від 50 дкг.	за 1 кг.	1·00 зол.
Мол. однор. кури I. кл.	„	0·80 „
Пантарки	„ „	1·30 „

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

Когутів, качок, гусей, індичок та індиків з огляду на кінець сезону не приймає.

ОПОВІСТКИ.

З нагоди вінчання складають на інвалідів зол. 25·— Анна Біла і Осип Нестор у Дрогобичі.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Печатки кавчукові та металеві для парохіяльних урядів, читалень, кооператив та ін. виконує найдешевше Макс Гляйерман, Львів, Сикстуська 19, телефон 215-03. 1358 12—12

Палиці — парасолі, наймодніші парасольки. Нова виробня, Ягайлонська ч. 16. 1567 12—15

Плякети, жетони, спортові нагороди. Виробня Вл. Бушек, Львів, ул. Академічна ч. 6, тел. 218-48. 1708 а 5—15

Дора (Карпати) Пансіон „Малява“ — гарне положення — поручає соняшні кімнати зі здоровим харчем по приступних цінах. 1678 8—8

Фортепіяни, піяніна світових виробней на складі, Марецький, Баторія 7. 1698 11—13

Дім партеровий, 4 покої, городець, при гостинці в Голоску Великім негайно дуже дешево продам. Відомість у п. Цобля в Голоску Великім ч. 145. 1794 3-3

Наймодніші жіночі плащі по зол. 24·—, 35·—, 45·— і вище, **сукні** по зол. 16·50, 19·—, 23·—, 32·— і вище, **комплети** й костюми оказійно дешево продає тепер відома фірма **Й. Посамент,** Львів, Академічна 2. 1796 3—3

Мережки церковні до білля, ручної роботи, найдешевше **Фрайліх,** Сикстуська 21. 1804 2—7

Прегарно положена вілля, соняшні кімнати, вибагливий харч по дуже приступних цінах. — ДОРА, пані Кокорудзова. 1807 1—2

Новий плащ з телят продам оказійно. Карпяк, робітня футер. Лукасінського 4.

Прегарне літнище Радилів коло Миколаєва над Дністром, суха, гориста околиця, шпилькові ліси, радіо та інші розривки, мешкання, пять разів денно обильний харч, денно 3·— зол. Зголошення на місці або Львів, Сапіги 2 (швальня). 1809 1—5

На Сході -- ми!

ІВАНА ЧЕРНЯВИ.

Книжка змальовує по мистецьки боротьбу України з Москвою у недалекому прийдешньому. — Окладинка роботи мистця Андрусева. 200 сторін друку. — Ціна зол. 1·50.

Дістати можна в друкарні „ДЕМОС“ Львів. Ринок ч. 10. і у всіх книгарнях

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“ З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів. Ринок 10.